

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/442/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312203675
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4312203675.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, zastúpená konateľom a advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom, proti odporkyňi: C. L., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom G. O., Y. XX/XX, v konaní zastúpená opatrovníčkou Miladou Nedorolíkovou, zamestnankyňou Okresného súdu Levice, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. legionárov 5, IČO: 42 176 778, zastúpený JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie sumy 43,92 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 12C/469/2012-106 zo dňa 11. októbra 2013 - v napadnutej časti výroku, ktorým súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku, ktorým súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania p o t v r d z u - j e.

Navrhovateľovi n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa odporkyňi, ako aj vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 137, § 151 ods. 1 až 3, § 142 ods. 1, 2, 146 ods. 1 písm. c) ods. 2 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP"). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom zo dňa 27.02.2012 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu k zaplateniu pohľadávky vo výške 43,92 Eur a náhrady trov konania. Konanie vo veci bolo zastavené uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 04.06.2013 č. k. 12C/469/2012-103.

Pri rozhodovaní o trovách konania mal za to, že navrhovateľ zavinil zastavenie konania tým, že došlo k späťvzatiu návrhu na začatie konania, avšak nie pre správanie sa odporcu, preto podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP mu vyplýva povinnosť uhradiť odporcovi, ako aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý na jeho stranu do konania vstúpil, trovy konania potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.04.2012, sp. zn. 17Co/87/2012, ako aj uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25.04.2012, sp. zn. 17Co/91/2012. Odporkyňi však náhradu trov konania nepriznal dôvodiac tým, že si trovy súdneho konania neuplatnila a ani jej žiadne nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne (spotrebiteľa) náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia nepriznal dôvodiac tým, že podrobil priznanie trov konania vedľajšiemu účastníkovi skúmaniu z hľadiska ich účelnosti podľa § 142 OSP. Konštatoval, že pod pojmom účelnosť trov je potrebné rozumieť nevyhnutnosť alebo právnu možnosť vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na

právnú pomoc. Trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva sa neposudzujú ako celok, ale každý úkon a každé platenie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdeniu. Dôvodil ďalej tým, že združenia sa vytvárajú za účelom ochrany spotrebiteľov a preto by mali byť spôsobilé chrániť práva a oprávnené záujmy spotrebiteľa bez ďalšej pomoci zo strany advokátov. Ak sa občianske združenie - vedľajší účastník aj napriek uvedenej skutočnosti dá v konaní zastúpiť advokátom, je to jeho voľba, ale bez práva na náhradu trov konania. Súd dospel k záveru, že zastúpenie združenia na ochranu spotrebiteľa je v rozpore so základnými princípmi, pre ktoré boli združenia vytvorené a právnym zástupcom vyúčtované trovy konania je možné považovať za neetické, keď právny zástupca vedľajšieho účastníka vyúčtoval trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci - prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 24.04.2013 nachádzajúce sa na číslach 75-77 súdneho spisu. Poukázal na to, že zo súdneho spisu vyplýva, že vedľajší účastník pri vstupe do konania o danom spore nemal žiadnu vedomosť, taktiež o jeho vstupe do konania nemala vedomosť ani odporkyňa, na strane ktorej vedľajší účastník vstúpil. Situácia, kedy odporkyňa nemala vedomosť o podaní žalobného návrhu a vedľajší účastník nemal náležitú vedomosť o predmete sporu, skutkových okolnostiach prípadu a stave konania, okrem spisovej značky konania a identifikačných údajov (meno a priezvisko) účastníka a vstúpil do konania bez ohľadu na vôľu odporkyne (spotrebiteľa), ktorej záujmy mal v danom spore riadne hájiť, navodzuje dojem, že sa zo strany združenia na ochranu spotrebiteľa jedná o paušálny vstup do súdneho konania. Súd takéto konanie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nepovažoval za dôkaz o vôli občianskeho združenia naplniť cieľ stanovený v § 2 Stanov. Mal za to, že paušálny vstup združenia do konania navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Súd prvého stupňa nepovažoval finančné prostriedky vyúčtované právnym zástupcom vedľajšieho účastníka na strane odporkyne za účelne vynaložené na uplatňovanie a bránenie práva odporkyne (spotrebiteľa), preto náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu v časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník, domáhajúc sa jeho zmeny a priznania trov prvostupňového konania vo výške 48,82 Eur, ako aj trov odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur. Namietal, že uznesenie súdu v napadnutej časti vychádza z nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznil, že treba brať do úvahy, že spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity vedľajšieho účastníka a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požaduje, objektívne účelné. Poukázal pritom na to, že v množstve súdnych sporov pôsobil už len vstup vedľajšieho účastníka odradzujúco pre navrhovateľa v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal svoj návrh na začatie konania späť a žiadal konanie zastaviť. S poukazom na čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách mal za to, že súd by mal vychádzať z citovaného článku a podporiť tento prostriedok účinnej ochrany spotrebiteľov v súdnych konaniach tým, že združeniu prizná náhradu trov konania, v opačnom prípade by činnosť nemajetného združenia mohla byť ohrozená. Ohľadom možnosti využívať aj určenú podporu ministerstva poukázal na reálnu skúsenosť Združenia, na základe ktorej dospel k záveru, že realita praxe je úplne iná a podpora štátu je skôr v rovine iluzórnej, než skutočnej. Konštatoval, že súd pri nepriznaní trov vedľajšiemu účastníkovi postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v rozpore s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou a to vzhľadom na článok 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, ako aj článok 38 a článok 47 Charty základných práv EÚ. O dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka podľa neho svedčí aj novelizované znenie § 137 OSP. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ, vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že má právo na advokáta aj na náhradu trov konania. Poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/131/2011-85 zo dňa 13.01.2012, ktorý zmenil uznesenie súdu prvého stupňa a ustanovil vedľajšiemu účastníkovi, ktorým bola taktiež právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľa, advokáta. Zdôraznil, že ak by nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na náhradu trov konania, de facto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov Združením na súdoch. Právo na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva aj z náleзов Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Ďalej poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 71/2012 zo dňa 09.06.2010, ako aj

najnovšie komentáre k OSP. O nároku vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania bolo už viackrát právoplatne rozhodnuté. Na podporu svojich tvrdení pripojil aj na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, v Žiline, Prešove, v Košiciach a v Banskej Bystrici.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne sa navrhovateľ nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo postupom podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku, ktorým súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania, je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Ustanovenie § 146 ods. 2 vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Otázka zavinenia podľa prvej vety uvedeného ustanovenia sa však hodnotí iba podľa procesného výsledku. Druhá veta tohto ustanovenia je výnimkou z aplikácie § 146 ods. 2 prvá veta.

Odvolací súd sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto sa v odôvodnení rozhodnutia obmedzuje

len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods.2 OSP.

Odvolací súd záverom dodáva, že účastníci konania majú právo byť v konaní zastúpení advokátom, avšak majú právo len na náhradu trov konania proti neúspešnému účastníkovi konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd je teda oprávnený o uplatnenom nároku na náhradu trov konania individuálne rozhodovať z hľadiska ich účelnosti. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že vedľajší účastník na strane odporkyne dobrovoľne vstúpil do konania, pričom nekontaktoval odporkyňu a nepoznal ani predmet konania. Vedľajší účastník, ako aj v iných obdobných prípadoch, vstúpil do predmetného konania, zároveň vzniesol námietku premlčania a uplatnil si aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na cieľ a úlohu vedľajšieho účastníka, ktorými sú ochrana spotrebiteľa je možné predpokladať, že tento disponuje znalosťami a vedomosťami v oblasti spotrebiteľského práva, preto je spôsobilým samostatne ochraňovať spotrebiteľa. Nutnosť a opodstatnenosť svojho právneho zastúpenia vedľajší účastník vôbec nepreukázal a nezdôvodnil ho z hľadiska účelnosti a hospodárnosti. Odvolací súd mal za to, že takýto paušálny vstup vedľajšieho účastníka do bližšie nepoznaných konaní a udelenie všeobecnej plnej moci advokátovi na svoje zastupovanie v neznámom počte vecí, nemôže byť prejavom naplnenia jeho cieľa a úloh ako občianskeho združenia pôsobiaceho na ochranu spotrebiteľov a taktiež to nemôže byť ani prejavom hospodárnosti jeho konania.

Uvedené konanie vedľajšieho účastníka navodzuje stav, že spotrebiteľské združenie neslúži primárne záujmom spotrebiteľov, ale záujmom advokáta, ktorý si v paušálnych podaniach bez bližšej vedomosti o danom konaní do ktorého vstupuje automaticky vyčísluje aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa vecne správne rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP tak, že uplatňované trovy vedľajšieho účastníka posúdil z hľadiska účelnosti a hospodárnosti ako neúčelné a nehospodárne a z uvedeného dôvodu ich vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne nepriznal.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože si náhradu trov odvolacieho

konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Odvolací súd prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.